

Správa o kontrolnej činnosti kontrolóra Mestskej časti Košice-Sever za mesiac september až december 2017

Číslo spisu: 2017/00338/KON
Číslo záznamu: HL/2017/005662

V období mesiacov september až december 2017 som na základe schváleného plánu kontrol na 2. polrok 2017 vykonal nasledujúce kontroly:

A. Kontrola plnenia uznesení miestneho zastupiteľstva

Kontrolou boli zistené nedostatky a preto o kontrolných zisteniach bol kontrolným orgánom vypracovaný Návrh správy č. 5/2017 o výsledkoch kontroly plnenia uznesení miestneho zastupiteľstva.

Návrh správy bol dňa 25.09.2017 predložený kontrolovanému subjektu na oboznámenie sa s obsahom správy a na podanie námietok k zisteným nedostatkom a opatreniam na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku a k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení v lehote do 04.10.2017.

Kontrolovaný subjekt listom zo dňa 04.10.2017 oznámil, že nemá žiadne námietky.

Kontrola bola procesne ukončená vypracovaním Správy č. 5/2017 o výsledkoch kontroly plnenia uznesení miestneho zastupiteľstva dňa 04.10.2017 a jej doručením kontrolovanému subjektu dňa 04.10.2017

Informácia o výsledkoch kontroly bola predložená starostovi mestskej časti dňa 04.10.2017.

Kontrolou plnenia uznesení miestneho zastupiteľstva boli zistené nasledujúce skutočnosti.

V časti I. Základné legislatívne východiská som kontrolou zistil, že platný rokovací poriadok miestneho zastupiteľstva obsahuje pravidlá rokovania miestneho zastupiteľstva a jeho jednotlivé ustanovenia sú v súlade s ustanovením § 12 zákona o obecnom zriadení.

V časti II. Zvolávanie zasadnutí miestneho zastupiteľstva som kontrolou zistil nasledujúce skutočnosti:

Ustanovujúce zasadnutie Miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Košice-Sever vo volebnom období 2010-2014 sa uskutočnilo dňa 22.12.2010, t.j. v lehote do 30 dní od vykonania volieb (voľby do orgánov samosprávy obcí sa konali dňa 27.11.201) a vo volebnom období 2014-2018 sa uskutočnilo dňa 03.12.2014, t.j. v lehote do 30 dní od vykonania volieb (voľby do orgánov samosprávy obcí sa konali dňa 15.11.2014).

Vo volebnom období 2010-2014 sa uskutočnilo spolu XXXVI. zasadnutí miestneho zastupiteľstva. Do 30.06.2017 sa uskutočnilo spolu XIX. zasadnutí miestneho zastupiteľstva volebného obdobia 2014-2018.

Miestne zastupiteľstvo zasadalo v súlade s časovým harmonogramom zasadnutí (raz za tri mesiace) ale aj mimo časového harmonogramu zasadnutí, a to najmä z dôvodu prerokovania závažných otázok alebo úloh, ktoré sa týkali mestskej časti. Miestne zastupiteľstvo zasadalo v mestskej časti.

Zasadnutia miestneho zastupiteľstva zvolával starosta mestskej časti pozvánkou, ktorá obsahovala aj návrh programu zasadnutia. Program a termín rokovania bol zverejnený na úradnej tabuli a webovom sídle mestskej časti v dostatočnom časovom predstihu pred samotným konaním zasadnutia.

Ak o zvolanie zastupiteľstva požiadala aspoň tretina poslancov miestneho zastupiteľstva, starosta zvolal zasadnutie miestneho zastupiteľstva tak, že sa uskutočnilo do 15 dní od doručenia žiadosti na jeho konanie.

Kontrolovaný subjekt postupoval v súlade s ustanovením § 12 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 (zvolávanie zastupiteľstva najmenej ráz za tri mesiace) a ustanovením § 13 ods. 4 písm. e) (prerokovanie uznesenia v lehote do dvoch mesiacov od schválenia uznesenia, ktorého výkon bol starostom pozastavený) zákona o obecnom zriadení a s ustanovením rokovacieho poriadku.

V časti III. Rokovania miestneho zastupiteľstva som kontrolou zistil nasledujúce skutočnosti:

Rokovania miestneho zastupiteľstva v kontrolovanom období upravoval Rokovací poriadok Miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Košice-Sever prijatý uznesením č. 182 zo dňa 29.9.2010 v znení dodatkov a Rokovací poriadok Miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Košice-Sever prijatý uznesením č. 90 zo dňa 26.10.2015 v znení dodatkov. Rokovacie poriadky schválilo miestne zastupiteľstvo v súlade s ustanovením § 12 ods. 12 zákona o obecnom zriadení.

Uznesenia zastupiteľstva boli prijímané hlasovaním „za“ nadpolovičnou väčšinou prítomných poslancov, trojpätinovou väčšinou prítomných poslancov pri schvaľovaní všeobecne záväzných nariadení a trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov pri potvrdení uznesení, ktorých výkon starosta pozastavil (ustanovenie § 12 ods. 7 a § 13 ods. 8 zákona o obecnom zriadení). Vo všetkých prípadoch miestne zastupiteľstvo bolo spôsobilé rokovať a uznášať sa. Ak zastupiteľstvo nebolo spôsobilé rokovať a uznášať sa, uznesenia sa neprijímali alebo zastupiteľstvo nerokovalo.

V časti schválených uznesení boli zistené nedostatky, a to:

- a) **uznesenia, podľa ktorých sa má niečo vykonať, prípadne ak sa uznesením ukladá iná povinnosť obsahovali nesprávne určenie zodpovedných osôb** (napr. prednosta miestneho úradu, miestny úrad).

Tieto uznesenia sú v rozpore so zákonom o obecnom zriadení, pretože miestne zastupiteľstvo ukladá týmito uzneseniami povinnosť niečo vykonať prednostovi miestneho úradu. Miestne zastupiteľstvo nie je zákonom zmocnené ukladať povinnosti prednostovi miestneho úradu. Splnením uložených povinností by prednosta prekročil svoje oprávnenia vyplývajúce z jeho postavenia zamestnanca mestskej časti, nakoľko konať navonok za mestskú časť môže len starosta (alebo ním písomne poverený zamestnanec mestskej časti), ktorý je výkonným orgánom mestskej časti a jej štatutárnym zástupcom.

Miestny úrad je „iba“ výkonným orgánom miestneho zastupiteľstva bez právnej subjektivity, nemá ani spôsobilosť sám nadobúdať práva a povinnosti, a preto nemôže v mene mestskej časti konať navonok.

Takéto uznesenia sú platné, ale nevykonateľné. Ich schválením **došlo k porušeniu** ustanovenia § 13 ods. 6 Rokovacieho poriadku Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Košice-Sever.

- b) **uznesenia, ktorými sa ukladá povinnosť, ktorá má byť zabezpečovaná dlhšie obdobie napr. termín „stály“, neobsahovali termíny, v ktorých má byť uznesenie kontrolované**

- c) **uznesenia, v ktorých nie je uvedený termín na ich splnenie,**

Podľa ustanovenia § 13 ods. 4 platného rokovacieho poriadku (od 03.11.2015), ak sa podľa uznesenia má niečo vykonať alebo sa uznesením ukladá iná povinnosť, uznesenie musí obsahovať určenie osoby, ktorá je za jeho plnenie zodpovedná a termín plnenia. Pri určení dlhodobých úloh musí uznesenie obsahovať aj priebežné termíny, v ktorých má osoba určená uznesením vykonávať kontrolu takéhoto uznesenia.

- d) **uznesenie, ktorým miestne zastupiteľstvo zobralo na vedomie protest prokurátora je v rozpore s ustanovením § 26 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov**

Došlo k porušeniu ustanovenia § 26 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, pretože z citovaného ustanovenia vyplýva, že orgán verejnej správy môže protestu prokurátora proti opatreniu vyhovieť alebo nevyhovieť, resp. môže opatrenie (uznesenie) na základe protestu

prokurátora zrušiť alebo nezrušiť. Zákon o prokuratúre v žiadnom zo svojich ustanovení, týkajúcich sa protestu prokurátora proti opatreniu, neupravuje možnosť orgánu verejnej správy protest prokurátora zobrať iba na vedomie. Zákonným spôsobom rozhodnutia miestneho zastupiteľstva je, že protestu prokurátora vyhovuje alebo nevyhovuje.

Schválením uznesenia miestnym zastupiteľstvom nie je rozhodovací proces ukončený. Pre vykonateľnosť uznesenia miestneho zastupiteľstva sa vyžaduje, aby bolo opatrené podpisom starostu v lehote podľa ustanovenia § 12 ods. 11 zákona o obecnom zriadení do 10 dní od ich schválenia. Lehota 10 dní na podpísanie uznesení bola starostom dodržaná.

Starosta nie je povinný podpísať každé uznesenie schválené miestnym zastupiteľstvom. Nepodpísaním uznesenia obecného zastupiteľstva dôjde k pozastaveniu výkonu tohto uznesenia. Právnym dôsledkom pozastavenia výkonu uznesenia je, že uznesenie zastupiteľstva je síce platné (z právneho hľadiska teda existuje), ale nemôže nadobudnúť účinnosť, t. j. starosta a miestny úrad, ktorí vykonávajú uznesenia, nebudú môcť podľa neho postupovať. Sistačné právo (pozastavenie výkonu uznesenia) starostu sa uplatňuje tak, že starosta text uznesenia nepodpíše do 10 dní od jeho schválenia, čím je výkon uznesenia pozastavený.

Vo volebnom období 2010-2014 pozastavil starosta výkon 39 uznesení. Pri starostom pozastavených uzneseniach do 19.12.2012 je uvedený text: „Pozastavujem platnosť tohto uznesenia podľa ustanovenia § 13 ods. 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov“. Ide o oprávnenie starostu dané zákonom o obecnom zriadení. Starosta neodôvodnil uplatnenie tohto svojho oprávnenia.

Zákon o obecnom zriadení neurčuje **povinnosť pre starostu, aby právne aj logicky zdôvodnil dôvody nepodpísania uznesenia miestneho zastupiteľstva**. V právnej teórii však prevláda názor, že pozastavenie výkonu uznesenia miestneho zastupiteľstva je potrebné odôvodniť nielen uvedením dôvodu v zmysle ustanovenia § 13 ods. 6 zákona o obecnom zriadení, ale aj uvedením logických argumentov, na základe ktorých sa starosta domnieva, že dané uznesenie je v rozpore so zákonom alebo zjavne nevýhodné pre obec. Starosta je oprávnený pozastaviť výkon uznesenia obecného zastupiteľstva už v prípade, ak nadobudne **pochybnosti** buď o zákonnosti uznesenia obecného zastupiteľstva alebo o jeho zjavnej nevýhodnosti pre mestskú časť.

Uznesením č. 160/2012 zo dňa 19.12.2012 bola schválená zmena čl. VIII. platného Rokovacieho poriadku Miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Košice-Sever. Podľa ustanovenia čl. VIII ods. 2 schválenej zmeny rokovacieho poriadku starosta pri pozastavení uznesenia má uvádzať právne a logické dôvody, ustanovenia zákona, s ktorým je prijaté uznesenie v rozpore alebo zjavnú nevýhodnosť pre mestskú časť a tieto dôvody zverejňovať na úradnej tabuli a webovom sídle mestskej časti spolu s informáciou o pozastavení uznesenia.

Vo volebnom období 2014-2018 do 30.06.2017 starosta pozastavil výkon štyroch uznesení. Pozastavenie uznesení okrem uznesenia č. 30/2015 bolo starostom riadne písomne odôvodnené, a to nielen uvedením dôvodu v zmysle § 13 ods. 6 zákona o obecnom zriadení, ale aj uvedením logických argumentov, na základe ktorých sa starosta domnieva, že dané uznesenie je v rozpore so zákonom alebo zjavne nevýhodné pre mestskú časť.

Písomné odôvodnenie pozastavených uznesení je súčasťou dokumentácie z jednotlivých zasadnutí zastupiteľstva, a je verejne prístupné na webovej adrese mestskej časti.

Uznesenie č. 30/2015 bolo schválené na III. zasadnutí miestneho zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 18.03.2015. Pozastavenie výkonu uznesenia nebolo starostom písomne zdôvodnené. **Došlo tým k porušeniu ustanovenia čl. VIII ods. 2 Rokovacieho poriadku Miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Košice-Sever schváleného uznesením č. 182 zo dňa 29.9.2010 v znení dodatkov.**

Uznesenie č. 49/2015 bolo schválené na V. zasadnutí miestneho zastupiteľstva dňa 13.05.2015. Starosta uznesenie podpísal dňa 22.05.2015 s tým, že pod pôvodným textom uznesenia je uvedená poznámka „Pozastavujem výkon častí tohto uznesenia, a to v častiach uznesenia v bode

2, v bode 3 písm. b) a c) a v bode 5 tohto uznesenia podľa ustanovenia § 13 ods. 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov“.

Postup starostu je nesprávny, pretože uznesenie ako celok podpísal, čo môže viesť k sporu, či uznesenie je platné alebo, či výkon uznesenia je pozastavený. Sistačné právo starostu sa správne má vykonávať tak, že starosta text uznesenia ako celok nepodpíše v stanovenej lehote, čím je výkon uznesenia pozastavený. Pri tomto postupe nemôže dôjsť k sporu o výklad uznesenia (uznesenie vykonateľné alebo došlo k pozastaveniu jeho výkonu).

Okrem toho sa domnievam, že text uznesenia zastupiteľstva musí mať písomne vyhotovenie zhodné s textom, ktorý bol prečítaný na zastupiteľstve, a nie je možné na jeho písomné vyhotovenie dopĺňať akýkoľvek text, okrem náležitostí, ktoré sa týkajú dátumu podpísania uznesenia starostom, uvedenia osoby a jej podpisu, ktorá zodpovedá za správnosť vyhotovenia uznesenia, uvedenie osoby zapisovateľa vrátane jej podpisu a priebehu hlasovania.

Došlo k porušeniu ustanovenie § 13 ods. 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien v tom, že starosta pozastavil výkon iba časti uznesenia a nie uznesenie ako celok, pričom uznesenie podpísal.

Kontrola plnenia uznesení miestneho zastupiteľstva spočíva v kontrole plnenia úloh vyplývajúcich z uznesení miestneho zastupiteľstva a z kontroly zákonnosti plnenia uznesení obecného zastupiteľstva.

Kontrolu plnenia úloh vyplývajúcich z uznesení miestneho zastupiteľstva vykonával do 30.04.2015 miestny kontrolór vo forme spracovania osobitného materiálu predkladaného na zasadnutie miestnej rady a miestneho zastupiteľstva s názvom „Správa o plnení uznesení MZ MČ Košice- Sever.“ Od 01.05.2015 kontrolu plnenia úloh vyplývajúcich z uznesení miestneho zastupiteľstva vykonáva miestny úrad a Správu o plnení uznesení MZ MČ Košice-Sever na zasadnutie miestneho zastupiteľstva predkladá prednosta miestneho úradu.

Kontrolu plnenia úloh vyplývajúcich z uznesení miestneho zastupiteľstva podľa ustanovenia § 17 zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov má vykonávať miestny úrad mestskej časti. V ustanovení čl. IX. rokovacieho poriadku platného do 02.11.2015 je kontrola plnenia úloh vyplývajúcich z uznesení miestneho zastupiteľstva určená takto: „Miestna rada rozpracúva, zabezpečuje a kontroluje plnenie úloh vyplývajúcich z uznesení MZ v úzkej súčinnosti so starostom.“

V ustanovení § 17 ods. 1 rokovacieho poriadku miestneho zastupiteľstva platného od 03.11.2015 je uvedené, že „Miestny úrad vytvára podmienky pre plnenie úloh stanovených uzneseniami miestneho zastupiteľstva, prijatých VZN mestskej časti a písomne informuje o plnení uznesení miestnu radu a následne miestne zastupiteľstvo.“

Kontrolór podľa ustanovenia § 18d zákona o obecnom zriadení vykonáva kontrolu plnenia uznesení miestneho zastupiteľstva, ktorá spočíva v kontrole zákonnosti a je vykonávaná podľa pravidiel kontrolnej činnosti určených v osobitnom právnom predpise.

Došlo k porušeniu ustanovenia § 17 zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov s poukázaním na ustanovenie § 18d zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov v tom, že kontrolu plnenia úloh vyplývajúcich z uznesení miestneho zastupiteľstva nevykonával miestny úrad.

V hlavnom dokumente – správy o plnení uznesenia predloženej na XIX. zasadnutie miestneho zastupiteľstva konaného dňa 21.06.2017 je uvedený úplný text všetkých uznesení, ktoré podľa predchádzajúcich uznesení miestneho zastupiteľstva sú v „sledovaní“ vrátane uznesení z ostatného rokovania miestneho zastupiteľstva. Správa je obsiahla, má 16 strán textu. Miestne zastupiteľstvo k správe o plnení uznesení schválilo uznesenie č. 230/2017, ktorým miestne zastupiteľstvo za:

- a) berie na vedomie správu o plnení uznesení
- b) konštatuje, že v platnosti zostávajú uznesenia č. 207/2013, 277, a 279/2014, 33, 52, 56, 60, 98 bod 1, 114 písm. b) z roku 2015, 150 body 2 a 4, 155 bod 2 písm. a), b) 164, 177 písm. a), 178 pís. a), 194, 198, 199, 2013/2016, 207, 212, 215, 218, 129, 220/2017
- c) konštatuje, že uznesenie č. 155 bod 1 písm. a), b), 205/2016, 210,022, 223, 224, 225, 226/2017 sú splnené a vypúšťajú sa zo sledovania
- d) konštatuje, že uznesenie č. 71 a uznesenia č. 29 písm. a), b), d) a 83/2015, 154 písm. b/2016 a 199/2016, 214/2017 sú nesplnené.

Pri jednotlivých uzneseniach nie je uvedené hodnotenie plnenia úloh, ktoré z neho vyplývajú (splnené, priebežne sa plní, termín plnenia neuplynul, čiastočne splnené, nesplnené) a popis činností, ktoré v súvislosti s realizáciou uznesenia boli vykonané.

V správe je uvedené, ako sa s uznesením v ďalšom období má pracovať. Sú použité nasledujúce slovné spojenia: uznesenie zostáva v platnosti; uznesenie je splnené a vypúšťa sa zo sledovania; uznesenie je nesplnené. Chýba zdôvodnenie pre zaradenie uznesenia podľa uvedených slovných spojení.

Konštatovanie v uzneseniach o platnosti uznesení (**napr. bod b) uznesenia č. 230/2017**) je úplne zbytočné. Každé schválené uznesenie nadobúda platnosť (je záväzná), ak bolo podpísané starostom v zákonom určenej lehote. Platnosť uznesenia zaniká, ak je zrušené následným uznesením obecného zastupiteľstva, uplynutím času, na ktorý bolo uznesenie schválené, alebo zo zákona, ak nastane špeciálna situácia podľa ustanovenia § 13 ods. 8 zákona o obecnom zriadení (nepotvrdenie uznesenia, ktorého výkon bol starostom pozastavený, v lehote do dvoch mesiacov od jeho schválenia trojpätinovou väčšinou hlasov všetkých poslancov).

V bode c) uznesenia č. 230/2017 miestne zastupiteľstvo konštatuje, že sú splnené a vypúšťajú sa zo sledovania uznesenia č.: 205/2016, 210/2017, 222/2017, 224/2017 a 225/2017. Tieto uznesenia majú všeobecný charakter (zastupiteľstvo zobralo na vedomie, schválilo, vyhovel protestu prokurátora, zrušilo VZN), nežiadajú vykonať žiadne činnosti, neobsahujú žiadne termíny na plnenie alebo termíny na ich sledovanie, vyhodnocovanie a pravidelné predkladanie stavu ich plnenia. Takéto uznesenia nie je možné hodnotiť ako splnené a rozhodovať o ich vypustení zo sledovania. Na ich ďalšie sledovanie nie je žiaden dôvod. Je zbytočné v správe uvádzať ich plné znenie. U takýchto uznesení stačí, ak v správe sa skonštatuje, že uznesenia č. (uvedie sa číslo uznesení) nemajú ukladaciu povinnosť a preto ich plnenie sa nehodnotí. Túto skutočnosť nie je potrebné uvádzať v samostatnej časti uznesenia k správe o plnení uznesení, pretože táto je vyjadrená už textom „berie na vedomie správu o plnení uznesení“.

V bode d) uznesenia č. 230/2017 miestne zastupiteľstvo konštatuje, že nesplnené sú uznesenia č.: 71/2015, 154/2016 písm. b), 199/2016 a 214/2017. Platnosť uvedených uznesení s výnimkou časti uznesenia č. 154/2016 („ostatné kroky riešiť priebežne“) zanikla uplynutím času, na ktorý tieto uznesenia boli schválené. Je potrebné venovať osobitnú pozornosť nesplneným uzneseniam a skúmať, či nie je možné ich plnenie dosiahnuť zmenou termínu – času, na ktoré tieto uznesenia boli schválené.

Postup pri spracovaní správy a schvaľovaní uznesenia zastupiteľstvom po jej prerokovaní je nesprávny. V správe sa zbytočne uvádza úplný a doslovný text aj takých uznesení, ktoré majú všeobecný charakter bez ukladacej povinnosti (napr. berie na vedomie, schvaľuje, konštatuje, poveruje a iné), čím dochádza k rastu počtu strán správy, čo môže odrádzať od jej dôsledného naštudovania. Správa neobsahuje slovné hodnotenie stavu plnenia úloh a popis činností, ktoré v súvislosti s realizáciou úloh boli vykonané a sú podkladom pre vyrieknutie výroku o tom, ako sa bude s uznesením ďalej pracovať.

Správa by mala pozostávať z dvoch častí. V prvej časti by sa uznesenia rozdelili na **uznesenia všeobecného charakteru**, ktorých plnenie sa nehodnotí a nesleduje, **uznesenia ktoré majú ukladací charakter**, t. j. buď priamo ukladajú niečo splniť alebo vykonať alebo žiadajú niečo urobiť a vykonať (pri týchto uzneseniach by sa uvádzalo hodnotenie plnenia úloh – uznesenie

splnené, čiastočne splnené, termín plnenia neuplynul, nesplnené s uvedením činnosti, ktoré boli vykonané, termíny pravidelného hodnotenia) a **uznesenia, ktorých výkon bol pozastavený**. Druhá časť správy by obsahovala uznesenia z predchádzajúcich období, ktorých termín neuplynul alebo uznesení, ktoré majú určený termíny pre hodnotenie ich plnenia.

Odporúčam prijať osobitný dokument, ktorý bude vo forme prílohy neoddeliteľnou časťou rokovacieho poriadku miestneho zastupiteľstva. Obsahom uvedeného dokumentu bude postup pri spracovaní správy (informácie) o plnení úloh vyplývajúcich z uznesení miestneho zastupiteľstva vrátane definovania miery podrobnosti textu uznesenia a spôsobu hodnotenia plnenia úloh (výrok) a povinností uvádzať konkrétne činnosti, ktoré boli v záujme realizácie plnenia uznesenia vykonané.

Kontrolór mestskej časti podľa ustanovenia 18d zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov je povinný vykonávať kontrolu plnenia uznesení miestneho zastupiteľstva nezávisle od toho, či táto kontrola bola vykonaná z inej úrovne.

Základným znakom kontrolnej činnosti kontrolóra je kontrola zákonnosti a to, že pri výkone kontrolnej činnosti postupuje podľa pravidiel, ktoré ustanovuje osobitný zákon (napr. zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov platný do 31.12.2015 a zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinný od 01.01.2016).

Účelom kontroly plnenia uznesení miestneho zastupiteľstva vykonávanej miestnym kontrolórom je preveriť najmä:

- zákonnosť pri prijímaní a nadobúdaní účinnosti uznesení miestneho zastupiteľstva (schvaľovanie uznesení určeným kvórom poslancov, podpisovanie uznesení v stanovenej lehote a osobou na to určenou, uplatňovanie sistačného práva starostom, opakované prerokovanie uznesení, ktorých výkon bol starostom pozastavený, zverejňovanie uznesení),
- či uznesenia prijaté miestnym zastupiteľstvom sa plnia v ňom určených termínoch,
- či vyhodnotenia plnenia uznesení vykonávané pracovníkmi miestneho úradu zodpovedajú skutočnosti a
- iné skutočnosti.

V kontrolovanom období miestny kontrolór nevykonával také kontroly plnenia uznesení miestneho zastupiteľstva, ktoré by zodpovedali vyššie vymedzenému obsahu kontroly.

V časti IV. Opatrenia na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku bolo prijaté nasledujúce opatrenie:

Spracovať prílohu k platnému rokovaciemu poriadku, ktorá bude obsahovať postup pri spracovaní správy/informácie o plnení úloh vyplývajúcich z uznesení miestneho zastupiteľstva vrátane definovania miery podrobnosti textu uznesenia a spôsobu hodnotenia plnenia úloh (výrok) a povinností uvádzať konkrétne činnosti, ktoré boli v záujme realizácie plnenia uznesenia vykonané.

Termín: 31.12.2017

Z: prednosta miestneho úradu

B. Kontrola plnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených následnou finančnou kontrolou a opatrení prijatých na odstránenie príčin ich vzniku (ďalej len „kontrola plnenia opatrení“)

Kontrolované obdobie: 01.01.2016 do 30.06.2017

Začiatok kontroly: 10.07.2017

Termín ukončenia kontroly: 08.11.2017

Kontrolou boli zistené nedostatky a preto o kontrolných zisteniach bol kontrolným orgánom vypracovaný Návrh správy č. 6/2017 o výsledkoch kontroly plnenia opatrení.

Návrh správy bol dňa 30.10.2017 predložený kontrolovanému subjektu na oboznámenie sa s obsahom správy a na podanie námietok k zisteným nedostatkom a opatreniam na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku a k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení v lehote do 31.03.2018.

Kontrolovaný subjekt listom zo dňa 08.11.2017 oznámil, že nemá žiadne námietky.

Kontrola bola procesne ukončená vypracovaním Správy č. 6 5/2017 o výsledkoch kontroly plnenia opatrení dňa 08.11.2017 a jej dorúčením kontrolovanému subjektu dňa 08.11.2017. Informácia o výsledkoch kontroly bola predložená starostovi mestskej časti dňa 08.11.2017.

Kontrolou plnenia opatrení boli zistené nasledujúce skutočnosti.

V časti I. Základné východiská kontroly plnenia opatrení som kontrolou zistil, že:

Následná finančná kontrola na Miestnom úrade mestskej časti Košice-Sever so zameraním na kontrolu vnútorného kontrolného systému bola skončená prerokovaním správy č. 3/2015 dňa 20.01.2016. V zápisnici z prerokovania správy boli kontrolovanému subjektu uložené tri úlohy, ktoré kontrolovaný subjekt splnil v určených lehotách.

V časti II. Plnenie opatrení na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku som kontrolou zistil nasledujúce skutočnosti.

Na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku kontrolovaný subjekt prijal tri opatrenia, ktoré boli splnené.

V časti III. Kontrola výkonu finančnej kontroly som kontrolou zistil nasledujúce skutočnosti.

V záhlaví Smernice o vykonávaní finančnej kontroly č. 1/2016 (ďalej len „smernica o finančnej kontrole“) je uvedené, že smernica je vypracovaná v zmysle zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite v znení neskorších predpisov. V pomenovaní zákona je terminologická nepresnosť. Názov zákona je „zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov“ (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a audite“). K zákonu zatiaľ neboli žiadne ďalšie predpisy. Zákon je platný vo vyhlásenom znení.

Pri overovaní výkonu základnej finančnej kontroly pri právnych úkonoch - kúpne zmluvy bolo kontrolou zistené, že finančné operácie sú definované nesprávne, odborný zamestnanec a vedúci zamestnanec neukončili výkon základnej finančnej kontroly žiadnym tvrdením, ktoré k danému typu finančnej operácie a jej fáze prislúcha, a to, či je alebo nie je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať, a či je alebo nie je možné vo finančnej operácii pokračovať prečiarknutím nehodiacej sa časti textu a príslušný vedúci zamestnanec na krycom liste vykonania základnej finančnej kontroly neuviedol, či predmetná finančná operácia spĺňa alebo nespĺňa podmienky hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti vyznačením konkrétneho kritéria.

Na základe vyššie uvedených faktov konštatujem, že základná finančná kontrola právnych úkonov je vykonávaná formálne a nesprávne, čím **došlo k porušeniu ustanovenia § 7 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.**

Kontrolovaný subjekt predložil ku kontrole dokumentáciu o vyradení prebytočného a neupotrebitelného majetku za obdobie od 01.07.2016 do 30.06.2017. **Vyradenie prebytočného a neupotrebitelného majetku ako iný úkon majetkovej povahy** podľa ustanovenia § 2 písm. d) zákona o finančnej kontrole a audite je finančnou operáciou.

Pri vyradení prebytočného a neupotrebitelného majetku kontrolovaný subjekt nevykonával základnú finančnú kontrolu, čím došlo k porušeniu **ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 357/2015 o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.**

Ku kontrole vykonávania základnej finančnej kontroly pri verejnom obstarávaní predložil kontrolovaný subjekt dokumentáciu z verejného obstarávania piatich zákaziek. Ich

kontrolou boli zistené nasledujúce nedostatky:

- a) Vykonanie základnej finančnej kontroly nie je preukázané vo fáze pred vznikom záväzku pri obstaraní zákazky na dodanie tovaru - 500 ks tabuliek so súpisným číslom a zákazky na uskutočnenie stavebných prác - výstavba parkovacích miest Krupinská.
- b) V realizačnej fáze finančnej operácie pri obstaraní zákazky na dodanie tovaru - 500 ks tabuliek so súpisným číslom – časť uzavretie objednávky je základná finančná kontrola vykonávaná nesprávne.
- c) V realizačnej fáze finančnej operácie pri obstaraní zákazky na uskutočnenie stavebných prác (výstavba parkovacích miest Krupinská) – časť uzavretie Zmluvy o dielo č. Z2016041643 základná finančná kontrola sa nevykonávala.
- d) Vykonanie základnej finančnej kontroly finančnej operácie pri zadávaní zákaziek na poskytnutie služby je preukázané na písomnom zázname s názvom „Realizačný kontrolný list“. Na kontrolnom liste je uvedené meno, priezvisko, podpis zamestnanca a dátum vykonania základnej finančnej kontroly. Chýba vyjadrenie, či je alebo nie je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať alebo, či je alebo nie je možné vo finančnej operácii pokračovať.
- e) Vo fáze realizácie finančnej operácie v časti úhrada faktúr vykonanie základnej finančnej kontroly je vyznačené na krycom liste faktúry. Základná finančná kontrola je vykonávaná správne.

Došlo k porušeniu ustanovenia § 7 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ku kontrola vykonávania základnej finančnej kontroly **pri poskytovaní dotácií** z rozpočtu mestskej časti predložil kontrolovaný subjekt zmluvy o poskytnutí dotácií a vyúčtovanie dotácií jej príjemcom.

Poskytovanie dotácií z rozpočtu mestskej časti je finančnou operáciou, ktorá má dve fázy, a to fázu „poskytnutie verejných financií“ a fázu „použitia verejných financií“.

Kontrolovaný subjekt preukázal vykonanie základnej finančnej kontroly pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí dotácie.

Základnú finančnú kontrolu vykonal odborný zamestnanec mestskej časti a jeho bezprostredný vedúci zamestnanec. Správne je uvedené meno, priezvisko a podpis odborného zamestnanca a vedúceho zamestnanca a dátum vykonania základnej finančnej kontroly.

Zodpovedný zamestnanec základnou finančnou kontrolou overil súlad finančnej operácie – použitie/poskytnutie (bez vyškrtnutia nehodiaceho sa) s rozpočtom. Z možných alternatív je vyznačené (prečiarknutím nehodiaceho sa), že finančnú operáciu “je možné“ bez vyznačenia, či finančnú operáciu možno vykonať, alebo v nej pokračovať. Postup je nesprávny.

Podľa charakteru finančnej operácie sa pri každej finančnej operácii má uviesť jedno tvrdenie, resp. na krycom liste sa môžu uviesť všetky tvrdenia a vyškrtnú sa tie, ktoré sa na danú finančnú operáciu nehodia.

Vedúci zamestnanec základnou finančnou kontrolou overoval, či finančná operácia spĺňa/nespĺňa podmienky hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti tak, že preškrtol slovo nespĺňa. Z nasledujúcich štyroch možností alternatív nie je vyznačená žiadna. Nie je vyznačené, či finančnú operáciu možno vykonať, alebo v nej pokračovať. Postup je nesprávny.

V tejto časti finančnej operácie (právny úkon) sa základnou finančnou kontrolou má overiť súlad zmluvy s relevantnými právnymi predpismi (napr. Obchodný zákonník, zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy), internými predpismi (smernica o poskytovaní dotácií z rozpočtu mestskej časti) a výzvou.

Na základe vyššie uvedených faktov konštatujem, že základná finančná kontrola finančnej operácie – poskytnutie verejných financií v časti právny úkon (uzatvorenie zmluvy o poskytnutí

dotácie) je vykonávaná formálne a nesprávne. **Došlo k porušeniu ustanovenia § 7 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.**

Kontrolovaný subjekt preukázal vykonanie administratívnej finančnej kontroly pri vyúčtovaní dotácií na osobitnom písomnom dokumente „Administratívna finančná kontrola vykonaná podľa ustanovenia § 8 zákona č. 357/2015 o finančnej kontrole a audite“. Dokument je pripojený k vyúčtovaniu dotácie. Bola vykonaná základná finančná kontrola. Postup je nesprávny.

Na rozdiel od základnej finančnej kontroly, ktorej vykonanie sa potvrdzuje na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou, výsledkom administratívnej finančnej kontroly je návrh čiastkovej správy a návrh správy (ak administratívnou finančnou kontrolou boli zistené nedostatky) alebo čiastková správa a správa (ak administratívnou finančnou kontrolou neboli zistené nedostatky).

Na vykonávanie administratívnej finančnej kontroly sa použijú ustanovenia základných pravidiel finančnej kontroly a auditu podľa ustanovenia § 20 až 27 zákona o finančnej kontrole a audite.

Mestská časť ako orgán verejnej správy podľa ustanovenia § 8 ods. 4 je povinná vykonať administratívnu finančnú kontrolu súladu finančnej operácie alebo jej časti s ustanovením § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole a audite, pretože poskytla verejné financie inej právnickej osobe alebo fyzickej osobe. Administratívnou finančnou sa má overiť splnenie všetkých podmienok, na základe ktorých sa verejné financie poskytli.

Došlo k porušeniu ustanovenia § 8 ods. 4 s poukázaním na ustanovenie § 20 až 27 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Mestská časť v čl. II. ods. 6 Smernice č. 1/2016 o vykonávaní finančnej kontroly určila, že v podmienkach mestskej časti sa vykonáva iba základná finančná kontrola a administratívna finančná kontrola. **Finančná kontrola na mieste sa v mestskej časti nevykonáva.**

V časti IV. Návrh opatrení sú prijaté dve opatrenia, a to:

1. Oboznámiť zamestnancov mestskej časti s výsledkami kontroly a uložiť zamestnancom povinnosť dôkladne sa oboznámiť s Metodickým usmernením sekcie auditu a kontroly Ministerstva financií SR č. MF/010871/2016 - 1411 k finančnej kontrole vykonávanej podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Termín: 30. 11. 2017

Zodpovedný: prednosta miestneho úradu

2. Vykonať školenie zamestnancov mestskej časti k vykonávaniu finančnej kontroly.

Termín: 30. 11. 2017

Zodpovedný: prednosta miestneho úradu

C. Kontrola plnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených následnou finančnou kontrolou a opatrení prijatých na odstránenie príčin ich vzniku (ďalej len „kontrola plnenia opatrení“)

Kontrolované obdobie: 01.01.2016 do 30.06.2017

Začiatok kontroly: 30.10.2017

Termín ukončenia kontroly: 27.11.2017

Kontrolou boli zistené nedostatky a preto o kontrolných zisteniach bol kontrolným orgánom vypracovaný Návrh správy č.7/2017 o výsledkoch kontroly plnenia opatrení.

Návrh správy bol dňa 20.11.2017 predložený kontrolovanému subjektu na oboznámenie sa s obsahom správy a na podanie námietok k zisteným nedostatkom a opatreniam na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku.

Kontrolovaný subjekt v určenej lehote do 27.11.2017 neuplatnil námietky voči kontrolným zisteniam. Oznamil kontrolnému orgánu iba svoju pripomienku k prijatým opatreniam, ktorú uvádzam v závere tejto časti správy.

Kontrola bola procesne ukončená doručením Správy č. 7/2017 o výsledkoch kontroly plnenia opatrení kontrolovanému subjektu dňa 27.11.2017.

Informácia o výsledkoch kontroly bola predložená starostovi mestskej časti dňa 27.11.2017.

Kontrolou plnenia opatrení boli zistené nasledujúce skutočnosti.

V časti I. Základné východiská kontroly plnenia opatrení kontrolou som zistil, že:

Následná finančná kontrola na Miestnom úrade mestskej časti Košice-Sever so zameraním na kontrolu príjmov a výdavkov Adventných trhov bola skončená prerokovaním správy č. 4/2015 dňa 25.01.2016. V zápisnici z prerokovania správy boli kontrolovanému subjektu uložené tri úlohy, ktoré kontrolovaný subjekt splnil v určených lehotách.

V časti II. Plnenie opatrení na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku kontrolou som zistil, že:

Opatrenie č. 1 v znení:

Pre zabezpečenie príležitostných trhov vydávať trhový poriadok ako súčasť všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti o podmienkach predaja a poskytovania služieb na trhovách miestach na území Mestskej časti Košice-Sever.

Termín: stály

Zodpovedný: vedúci OPaOČ

Kontrola: pred termínom prílež. trhov

Zodpovedný: prednosta miestneho úradu

sa priebežne plní.

Opatrenie č. 2 v znení:

Venovať náležitú pozornosť vystavovaniu príjmových a výdavkových pokladničných dokladov a zabezpečiť, aby:

- a) uvedené účtovné doklady boli preukázateľné,
- b) účtovný prípad bol z účtovného dokladu jednoznačne identifikovateľný a zrozumiteľný,
- c) účtovné doklady umožňovali správne zatriedenie príjmu alebo výdavku podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie,
- d) účtovné doklady umožňovali správne účtovanie o výnosoch a nákladoch podľa Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Termín: stály

Zodpovedný: referenti OEaHS

Kontrola: pred uzatvorením prac. zmluvy

Zodpovedný: vedúci OEaHS

sa priebežne plní.

Opatrenie č. 3 v znení:

Pre každú osobitnú aktivitu (položka, prvok programového rozpočtu), ktorú mestská časť realizuje na základe svojho programového rozpočtu na príslušný rozpočtový rok (napr. príležitostné trhy, Severská desiatka, Deň detí, Mikuláš a iné), zabezpečiť, aby v dostatočnom časovom predstihu pred konaním akcie bolo spracované technicko-organizačné a finančné zabezpečenie akcie, ktoré po prerokovaní vo vecne príslušnej komisii bude predložené na schválenie miestnemu zastupiteľstvu.

Termín: v texte

Zodpovedný: vedúci oddelení

Kontrola: pred schválením akcie

Zodpovedný: prednosta

sa plní priebežne a čiastočne.

Mestská časť zabezpečila spracovanie technicko-organizačného a finančného zabezpečenia akcií vo forme: Vyhlásenie dočasného príležitostného trhu spojeného s ambulantom predajom, Rozpočet adventných trhov, Čerpanie Advent 2016, Propozície behu Severská desiatka, Predbežná kalkulácia Severská desiatka, správa a vyúčtovanie Severskej desiatky, Propozície mini futbalového turnaja „Mayor's challenge cup, Predbežná kalkulácia a správa, vyúčtovanie Mayor's challenge cup.

Žiaden z dokumentov nemá názov „Technicko-organizačné a finančné zabezpečenie akcie“ alebo názov „Správa o realizácii akcie“.

Z hľadiska pomenovania ide o rozdielne dokumenty, ktoré však kontrolný orgán hodnotil podľa ich obsahu a nie formy.

Tieto dokumenty neboli vôbec prerokované vo vecne príslušnej komisii a neboli predložené na schválenie miestnemu zastupiteľstvu.

Opatrenie č. 4 v znení:

Po ukončení každej osobitnej akcie vypracovať správu o realizácii akcie, ktorej súčasťou bude aj podrobné finančné vyhodnotenie. Správa po prerokovaní vo vecne príslušnej komisii bude predložená na schválenie miestnemu zastupiteľstvu.

Termín: v texte

Zodpovedný: vedúci oddelení

Kontrola: po ukončení akcie

Zodpovedný: prednosta

sa plní čiastočne.

Z vyhodnotenia plnenia opatrenia č. 3 vyplýva, že správa o realizácii akcie vrátane finančného hodnotenia bola spracovaná, no nebola prerokovaná vo vecne príslušnej komisii a nebola predložená na schválenie miestnemu zastupiteľstvu.

Odporúčam spracovať jednotný interný dokument (smernica, metodické usmernenie, pokyn starostu alebo iný interný riadiaci akt), ktorý určí formu a obsah technicko-organizačného a finančného zabezpečenia akcií a formu a obsah správy z akcie a vyúčtovania akcie.

Z počtu 4 opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených následnou finančnou kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku priebežne sa plnia dve opatrenia a dve opatrenia sa plnia čiastočne.

K vyhodnoteniu plnenia jednotlivých opatrení, kontrolovaný subjekt nepredložil písomný záznam preukazujúci vykonanie kontroly pred a po ukončení akcie, za plnenie ktorej je zodpovedný prednosta miestneho úradu.

Nové opatrenia sa neprijímajú. V platnosti ostávajú všetky prijaté opatrenie, pretože termín ich plnenia je stály (pred každou akciou a po ukončení každej akcie).

Kontrolovaný subjekt listom zo dňa 27.11.2017 predložil pripomienku k navrhovaným opatreniam v znení:

„Všetky potrebné dokumenty sa vypracovávajú podľa požiadaviek kontrolného orgánu. Pred každou akciou je spracované technicko – organizačné zabezpečenie ako aj finančné zabezpečenie, pripravuje sa predpokladaná kalkulácia, po ukončení sa vždy vypracuje správa o realizácii. Spomínané dokumenty sa nepredkladajú na prerokovanie príslušnej komisii ani miestnemu zastupiteľstvu, kontrolovaný subjekt je toho názoru, že z hľadiska intervalov zasadnutí nie je reálne, aby MiZ schvaľovalo technicko - organizačné a finančné zabezpečenia akcie. Príslušná komisia je vždy na začiatku roka informovaná s plánovanými akciami a s predpokladanými sumami, ktoré berú na vedomie a rovnako berú na vedomie správu o uskutočnených akciách s vyčíslenou sumou. S týmto systémom oboznamovania akcií sú členovia Komisie kultúry spokojní.

Zákon č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení ani iné interné predpisy neukladajú povinnosť predkladať na schvaľovanie spomínané materiály a ani poslanci neprejavili dlhodobý záujem.

Na základe vyššie uvedeného máme za to, že nie je možné z časového hľadiska plniť opatrenia v takej miere ako kontrolný orgán požaduje.“

Pripomienku kontrolovaného subjektu považujem za akceptovateľnú, avšak domnievam sa, že o prípadnej úprave prijatých opatrení vo vzťahu k miestnemu zastupiteľstvu a jeho komisiám má právo rozhodnúť iba miestne zastupiteľstvo.

K vyššie uvedenému záveru som dospel na základe nasledujúcich skutočností:

- so Správou č. 4/2015 o výsledkoch následnej finančnej kontroly príjmov a výdavkov akcie „Adventné trhy na Mieri“ boli poslanci miestneho zastupiteľstva oboznámení v Správe o kontrolnej činnosti kontrolóra Mestskej časti Košice-Sever za mesiac december 2015 a január 2016 na XII. zasadnutí miestneho zastupiteľstva dňa 23.03.2016,
- v tejto správe som uviedol svoje odporúčanie pre kontrolovaný subjekt, ktoré je vo svojom obsahu zhodné s opatreniami, ktoré prijal kontrolovaný subjekt na nápravu nedostatkov a na odstránenie ich príčin,
- Uznesením č. 146/2016 mieste zastupiteľstvo zobralo na vedomie predloženú správu, čím v podstate schválilo aj moje odporúčanie, t. j. odsúhlasilo, aby dokumenty uvádzané v opatreniach boli po ich spracovaní predkladané na prerokovania vo vecne príslušnej komisii a na schválenie miestnemu zastupiteľstvu.

V návrhu na uznesenie predkladám miestnemu zastupiteľstvu úpravu prijatých opatrení v zmysle pripomienky kontrolovaného subjektu.

V Košiciach dňa 07.11.2017

Pavol Hanušin
kontrolór mestskej časti